

(30. 10. 1905, Vyškov – 24. 11. 1982, Brno)

Pocházel z rozvětvené hudebnické rodiny, jeho otec František byl vyškovský kapelník a učitel hudby; v hudbě se dále uplatnili Bohumírovi bratři – skladatel Vladimír, houslisté Miloš a Jan. Bohumír Štědroň maturoval roku 1924 na gymnáziu v rodném Vyškově a pak i na učitelském ústavu v Brně. Na brněnské univerzitě vystudoval dějepis a zeměpis (1929) a souběžně rovněž hudební vědu u Vladimíra Helferta. Hudební výchovu učil mj. na Pedagogické akademii, později také na brněnské konzervatoři. Roku 1931 absolvoval studijní cestu do Itálie (PhDr. 1934 spisem *Sólové chrámové kantáty Giovanniho Battisty Bassaniho*), habilitoval se rukopisnou prací *Chrámová hudba v Brně v XVIII. století*, z níž pak části vyšly tiskem. Vedle muzikologické a pedagogické přípravy absolvoval ve dvacátých letech hudební teorii u Josefa Blatného a klavír u Viléma Kurze; státní zkoušku ze sborového zpěvu a hry na klavír vykonal v Praze.

V důsledku poúnorových poměrů musel ze svého působiště na pedagogické fakultě v Brně odejít a na filozofické fakultě začínal znovu jako odborný asistent. Přednášel a vedl semináře v rozpětí od hudebně teoretických předmětů (harmonie, kontrapunkt, intonace) přes problematiku notace, organologie, ediční praxe, dějin hudby, pedagogiky až po kritiku a popularizaci. Zdůrazňoval význam kantorů a kantorské tradice, zprostředkovával ji svým studentům, analyzoval postavení hudby ve středoškolských učebnicích dějepisu a výuku na pedagogických akademiích, věnoval se vztahu Komenský a hudba, psal o kantorské výuce zpěvu, popularizoval přínos jednotlivých osobností z této oblasti, připomínal význam hudební výchovy pro hudební kulturu.

Nahrával v rozhlase cembalové koncerty Bendovy, ve Vídni pořídil nahrávky českých cembalových skladeb. Jako klavírista spoluúčinkoval s Moravským kvartetem, Moravským dechovým kvintetem a v brněnském rozhlase natočil Janáčkovu *Moravskou lidovou poesii*. Komorní hru pěstoval také s bratry; repertoár byl zaměřen zejména na českou barokní a klasicistní hudbu. Prezentoval se i jako dirigent a sborníř, mj. v brněnském a pražském rozhlase, v Krakově a ve varšavském rozhlase. Svou technicky brilantní a oduševnělou klavírní hru uplatňoval i ve své pedagogické činnosti.

Jako muzikolog-badatel Štědroň po celý život vycházel z odkazu svého učitele Vladimíra Helferta. Pokračoval tak i v lexikografické práci; kolem redakce, na níž se podílel s Gracianem Černušákem a pro hesla týkající se slovenské hudby se

Zdenko Nováčkem, soustředil značnou část české muzikologické obce, včetně nejmladší generace, která tak získávala cenné lexikografické zkušenosti. Díky Štědroňově houževnatosti se podařilo v nepříznivých poměrech dílo dokončit a ve dvou svazcích (1963 a 1965) vydat. *Čs. hudební slovník* je naším stěžejním lexikografickým počinem a trvalým zdrojem informací (dodnes živý projekt Ústavu hudební vědy MU v elektronické podobě). Stal se rovněž výrazným průkopníkem a představitelem moderní české hudební regionalistiky. Soustředěně se zabýval zejména tematikou Leoše Janáčka. Více než dvěma sty detailních studií směřoval ke svým zásadním monografickým publikacím (*Zur Genesis von Leoš Janáček's Oper Jenůfa*, 1968, a *Leoš Janáček – K jeho lidskému a syntetickému profilu*, 1976), v nichž objasnil mnohá nedorozumění a omyly v Janáčkově životě a díle.

Bohumír Štědroň řešil úkoly v oblastech badatelství, výzkumu, popularizace, osvěty; muzikologii totiž chápal především jako službu hudební kultuře. Soustřeďoval se na

český terén a jen výjimečně jeho práce přesahovaly do hudby jiných národů. Kromě Leoše Janáčka se zasazoval o dílo Vítězslava Nováka, a potom hlavně moravských resp. brněnských autorů. Vyvíjel též značnou činnost přednáškovou, aktivně se zúčastňoval i mezinárodních konferencí, pracoval v hudebnických organizacích a společnostech.

Sám Bohumír Štědroň rozvinul hudební nadání svých dětí (RNDr. Bohumír, matematik, hudbě se věnuje jako klavírista neprofesionálně; PhDr. Stanislava, provdaná Střelcová, působí jako publicistka, dramaturgyně, muzikoložka mj. v rozhlase); hudebníky jsou i další členové rodu (zejména vnuk, dirigent Jaroslav Kyzlink, syn dcery, anglistky PhDr. Lidie, provdané Kyzlinkové).

Milošův syn Miloš je muzikologem a skladatelem (rovněž skladatelsky činný syn Miloš Orson); Janův syn Jiří je zpěvák populární hudby, další syn Jan je flétnistou a pedagogem, ředitelem ZUŠ Žerotín v Olomouci.

A. Závodský

Redakci Universitas došlo

pokračování ze str. 48

Anna Ševčíková, Lukas Lukas, Černá Alena, Dědková Lenka, Kontríková Věra, Macháčková Hana, Šmahel David, **Děti a dospívající online: rizika používání internetu**. Masarykova univerzita. Brno 2014. Grada. Praha 2014. ISBN 978-80-247-5010-1. Záměrem knihy je nabídnout širší odborné veřejnosti psychologický pohled na rizika, která se pojí s používáním internetu dětmi a dospívajícími. V důsledku rozšíření nových technologií do každodenního života se tato problematika stala veřejně diskutovaným tématem. Proto si tato kniha klade za cíl shrnout aktuální poznatky a výsledky studií zaměřených na mladé české uživatele internetu a ty zprostředkovat čtenářům, kteří se s nimi dennodenně dostávají do kontaktu, ať už v roli pedagogů, výchovných pracovníků, sociálních pracovníků či psychologů. Čtenáři v knize najdou odpovědi na otázky: jaká jsou online rizika; kdy používání internetu odpovídá vývojovým potřebám dětí a dospívajících a za jakých okolností ho lze naopak považovat za ohrožující; jakým způsobem a v jakém smyslu může být používání internetu rizikové; a v neposlední řadě, které mladé uživatele internetu je potřeba přednostně chránit před negativními dopady online rizik a popřípadě jakým způsobem.

pokračování na str. 80